

§ 7 Underlag för budget 2019 med inriktning för 2020 och 2021

Dnr 1.2.1-132/2018

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-03-13.

Under respektive inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Et ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm

anges de strategiska satsningarna i punktform för hur nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under treårsperioden 2019-2021.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Mirja Räihä m.fl. (S) och ledamoten Eivor Karlsson m.fl. (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Michaela Hollis (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag som stödjdes av (V), (S) och (MP) samt ett gemensamt förslag till beslut från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C).

Ordförande ställer de båda förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut som stöddes av (V), (S) och (MP).

Reservation från (KD), (M) och (L) med stöd av ersättaryttrande från (C):

Vice ordföranden Michaela Hollis (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) reserverar sig med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) mot nämndens beslut till förmån för ett gemensamt förslag till beslut enligt följande:

”Vi gemensamt yrkar att äldrenämnden beslutar

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag

- Att därutöver anföra följande:

Allianspartierna i Stockholms stadshus vill skapa förutsättningarna för en äldreomsorg med mycket hög kvalitet. Vi tänker fortsätta verka för att valfriheten inom äldreomsorgen är god och att de äldres behov av olika boendeformer är tillgodosett. En mångfald av aktörer inom välfärden ökar kvaliteten, utvecklar verksamheterna, utvidgar arbetsmarknaden för omsorgspersonalen och skapar valfrihet för den enskilde. Valfriheten skapar alternativ som ser till den enskildes behov och är tillgängliga för alla.

Därför vill vi uttrycka vår oro över att den socialdemokratiskt ledda majoriteten håller fast vid en politisk kurs som utgör ett hot mot mångfalden och valfriheten i välfärden. Inom äldreomsorgen hotas den fria etableringsrätten, vilket endast kan leda till en urholkning av mångfalden och allvarligt försvårar småföretagande i kvinnodominerade branscher. Socialdemokraternas hårda retorik kring fristående utförare inom såväl det pedagogiska området som inom äldreomsorgen inger oro för förutsättningarna att framöver kunna bedriva dessa verksamheter i fristående regi, en oro som stärks av de regelbundet återkommande kommunaliseringarna av välfungerande och uppskattade fristående verksamheter.

Mot bakgrund av de kommunaliseringar som redan har genomförts eller aviserats runt om i staden går det inte att finna något annat motiv för de översyner och inskränkningar av välfungerande fristående verksamheter som den rödgrönrosa majoriteten vidtar. Det är en politik som inte överensstämmer med stockholmarnas önskemål om ökad valfrihet och som undergräver drivkrafter för förnyelse i välfärden.

Planering äldreboenden

Ett vinsttak för företag i välfärdssektorn skulle drabba Stockholm stads äldreomsorg särskilt.

Här är 47 procent, 3 010 av totalt 6 380 vård- och omsorgsboendeplatser, i äldreomsorgen i fristående regi. Av Stockholms stads hemtjänstutförare är långt mer än hälften fristående. Reepalutredningen skulle vara ett hårt slag mot äldres valmöjligheter, och dessutom som sagt drabba en kvinnodominerad bransch där 82 procent av de anställda inom vård- och omsorgsbranschen är kvinnor. Vänstermajoriteten är alldeles för otydlig med hur den ser på förslaget på vinsttak, vilket bara ökar oron för omsorgens privata aktörer.

I sammanhanget vill vi även betona vikten av att planering av äldreboenden och dess placering i staden säkerställer att boenden finns i samtliga stadsdelar, även i innerstaden. Dessutom är det viktigt att inte lägga ner ett boende innan boendeplatser finns säkerställda på annat boende.

Alliansens samtliga partier vill införa så kallade äldreboendegarantier för personer över 85 år. Detta för att öka tryggheten och minska oron för stadens äldre. Alla som är 85 år eller äldre och som så önskar ska beredas plats på stadens äldreboenden. Risker är stora att de beräkningar som ligger till grund för den boendeplaneringen inte håller för att uppnå dessa garantier.

Vi saknar en redogörelse för antalet platser på stadens servicehus, vilket är en relevant uppgift både i redovisningen av antalet platser under ”det särskilda boendet” och under ”Boendeplanering 2019 med utblick mot 2040”.

Informationen om vilka insatser stadens äldre kan få skall vara utförlig, lättillgänglig och proaktiv.

Den ska även innefatta information om de olika profilboendena i staden.

Stimulansmedel för ökad bemanning

Som förvaltningen mycket riktigt påpekar betalas de statliga stimulansmedlen för ökad bemanning inom äldreomsorgen för sista gången ut år 2018. Det är viktigt att nämnden under året planerar för att avsätta medel för att fortsatt driva de lyckade

delarna inom denna satsning, som involverar ca 350 anställda inom äldreomsorgen i staden.

Hemtjänst i utveckling

Hemtjänsten har utvecklats från att vara till stora delar inriktad på hjälp i hushållet till att bli en alltmer kvalificerad tjänst som ger vård och omsorg till ibland svårt sjuka personer i deras hem och som förutsätter både medicinsk- och omsorgskompetens hos personalen.

Utgångspunkten i en bra hemtjänstverksamhet ska vara att omsorgen bygger på den äldres behov och på en bra relation mellan den äldre och personalen hos utföraren. Den äldre ska ha valfrihet att välja både utförare av beviljad hemtjänst och innehållet i själva tjänsten. Personalen ska ha hög kompetens och kunskap om den äldres livssituation och önskemål, så att omsorgen blir flexibel, ges med inlevelse och professionellt kunnande för den äldres ökade välbefinnande.

Det är viktigt att noggrant följa konsekvenserna av kraven i de kommande nya förfrågningsunderlagen för att säkerställa att resultatet verkligen blir en kvalitetshöjning och inte enbart en begränsning i antalet privata utförare. Vi saknar i ärendet dessutom en beskrivning av målet om kontinuiteten i hemtjänsten, ett mål som är utomordentligt viktigt för en hemtjänst av god kvalitet.

Vid den planerade utvecklingen av systemstödet - beräkningsunderlaget för tidsberäkning av hemtjänstinsatser, förändring av utformningen av mallar för beställning respektive genomförandeplan samt utveckling av rapporter – vill vi att både professionen inom hemtjänstföretagen och brukare finns med som referenser. Vi vill att förvaltningen initierar en enkät till hemtjänstutövare samt till berörda äldre för att ta del av deras synpunkter kring framförallt beräkningsunderlaget av de olika insatserna.

Anhörigstöd

Att ge alla anhöriga ”en bra livssituation och möjlighet att forma sina egna liv” kan i många fall innebära att de anhöriga behöver avlastas och få möjligheter att ägna sig åt utbildning eller försörjning. En politik för anhöriga måste därför utgå ifrån att anhöriga själva tar ett helhetsgrepp på vilket ansvar för omsorgen det är rimligt att de tar, och vilket ansvar som bör åligga det allmänna.

Det är förvånande att stadens Program för stöd till anhöriga i princip helt saknar ett jämställdhetsperspektiv, i synnerhet med tanke på att Stockholms styrande majoritet har väldigt höga ambitioner på jämställdhetsområdet. Programmet tar sin utgångspunkt i att stödja den anhöriga omsorgsgivaren i denna roll, vilket är en i sig lovvärd ambition. Skulle programmet tydligare påverkas av insikten om den ojämställda fördelningen av omsorgsgivande hos personer i arbetsför ålder skulle programmet i större utsträckning hjälpa dessa att balansera detta med ett vardagsliv i utbildning eller arbete.

Utbildning och kompetensförsörjning

Framtidens ökade krav på både omfång och innehåll i en högkvalitativ äldreomsorg går hand i hand med behov av satsningar på kompetensutveckling. Vi konstaterar att äldreförvaltningen delar den synen. Inte minst inom hemtjänsten kommer behovet av nyrekrytering, utbildning och kompetensutveckling att vara stort. Det är viktigt att kompetensutveckling för chefer inom äldreomsorgen samordnas med en organisatorisk översyn beträffande antalet anställda en chef har till uppgift att leda. Vi vill att utbildningen av personal kring problematiken av våld i nära relationer ska finnas kvar.”

§ 8 Remiss ”Modernisering av sociala system”

Remiss från kommunstyrelsen, KS dnr 159-1912/2017, för yttrande senast den 29 mars 2018

Dnr 1.6-989/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen av förslag ”Modernisering av sociala system”.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-03-05.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat stadsledningskontorets förslag ”Modernisering av sociala system” för yttrande senast den 29 mars 2018.

Uppdraget om moderniseringen av sociala system tillkom i stadens budget 2016. Uppdraget tilldelades stadsledningskontoret som genomförde en behovsanalys i samverkan med stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och brukarorganisationer. Behovsanalysen visade på stora utvecklingsbehov inom sociala system som resulterade i utvärderingen av fyra scenarion som möjliga tillvägagångssätt. I slutrapporten rekommenderas scenario 3, som innebär att sociala system ersätts med olika system och verktyg som integreras i stadens miljö och övriga plattformar.

Äldreförvaltningen instämmer i stadsledningskontorets bedömningar och ställer sig positiv till den föreslagna strategin och projektplanen. Äldreförvaltningen betonar vikten av utbildning och support för alla användare vid implementeringen av de nya systemen och att det finns en utbildningsmiljö i det framtida systemet. Vidare påtalar förvaltningen vikten av en tydlig organisation och klara ansvarsområden för en framtida förvaltning av de sociala systemen.